

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: „MOME tizenkettő” – Magyar filmtörténeti filmklub (NFI Egyetemi Filmklub)				
A kurzus oktatói, elérhetőségeik: Fábics Natália, egyetemi tanársegéd (Média Intézet) e-mail cím: fabics@mome.hu Gorka-Focht Máté, egyetemi tanársegéd (Akadémia) e-mail cím: gorka@mome.hu				
Kód: M-SZ-101-A-242501-01	Kapcsolódó tanterv (szak/szint):	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): –	Kredit: 5	Tanóraszám: 48 Egyéni hallgatói munkaóra: 102
Kapcsolt kódok:	Típus: Előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? IGEN	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: –	
A kurzus kapcsolatai (ajánlás, előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzus elsősorban a Média Intézet, Elméleti Intézet és a Filmipari Tudásközpont animáció szakos hallgatóinak ajánlott.				
A kurzus célja és alapelvei: <p>A Nemzeti Filmintézet (NFI) által elindított Egyetemi Filmklubhálózat célja a magyar filmtörténet jeles alkotásainak bemutatása az egyetemi hallgatók számára.</p> <p>Az ezen kezdeményezés mentén meghirdetett kurzus célja, hogy a magyar filmművészet kiemelkedő alkotásain keresztül nyújtson betekintést meghatározó nemzetközi-, és magyar filmtörténeti korszakokba és jelentős alkotói életművekbe a közösen és egyénileg megtekintett filmek elemzése, kontextusuk vizsgálatán keresztül.</p> <p>A tanórák során az adott filmhez tartozó filmtörténeti felvezető előadást követően megtekintésre kerül a film, majd elemző beszélgetés során közös elemzésen keresztül vizsgáljuk az adott filmet (társadalom)történeti-, narratológiai-, valamint formanyelvi szempontok alapján.</p> <p>Ezen elemző beszélgetések továbbá lehetőséget nyújtanak a hallgatók kritikai gondolkodásmódjának és vitakultúrájának fejlesztésére, ami támogathatja őket nemcsak más filmművészeti alkotások elemző értelmezésében, hanem az azokról folytatott szakmai diskurzusban való aktív részvételben is.</p>				

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):

Tudás:

- Átfogó ismeretek a nemzetközi-, és magyar filmtörténet legfontosabb korszakairól, illetve a legjelentősebb hazai alkotók életműveiről.
- Alapvető és gyakorlatban is alkalmazható ismeretek megszerzése a filmelemzési technikák terén.
- A korábban szerzett tudások elmélyítése, különös tekintettel a következő területekre: filmtörténet, kreatív és akadémiai írás, társadalomtudományok, mozgó- és állókép elemzés, filmkészítés és képkalkítás (i.e. fotó, média design és animáció szakok).
- Más szakterületek (pl. társadalomtudományok, kultúra) alapvető tartalmainak és szempontjainak megismerése, azok figyelembevételére a saját alkotói és elméleti tevékenységben.

Képesség:

- Felismeri a nemzetközi-, és a magyar filmkultúra közötti kapcsolatrendszer dimenzióit.
- Képes filmművészeti alkotások szakmai elemzésére változatos szempontok figyelembevételével, és ezeket szóban és írásban kommunikálni szakmai közegben.
- Integratív, más szakterületek képviselőivel folytatott együttműködés a gyakorlatban. Szakterületek (média intézet tervező szakjai és elméleti intézet) közti integráció, átjárhatóság.
- Előzetes tervek, koncepciók, vázlatok, majd a kész projekt bemutatása szóban és írásban, érthetően és meggyőző módon, akár más szakterületek képviselői számára is.
- Releváns adatok, alkotások gyűjtése és interpretálása elméleti és kritikai írások fejlesztéséhez.
- Véleményét szakmai szempontokkal alá tudja támasztani.
- A megszerzett ismereteket be tudja építeni a tervezés és alkotás, illetve a kutatás, publikáció írás folyamatába.

Attitűd:

- Törekszik az egyes filmalkotásokban fellelhető referenciahálózat felismerésére, és a filmek tágabb kontextusba való megismerésére.
- Nyitottság a társakkal való együttműködések során.
- Nyitottság az új ismeretekre, szempontokra, módszerekre.
- Tudatos, reflexív filmbefogadás erősítése.
- Elemző, kritikai attitűd erősítése, tudatosítása: akár negatív vélemény megfelelő megfogalmazása.

Autonómia és felelősségvállalás:

- Filmelemző tevékenysége etikai aspektusait is felméri a társadalmi párbeszéd összefüggésében, miközben törekszik önálló szakmai véleményének kritikai szemléletét is ezen jelenségek mentén meghatározni.
- Jól-informált és árnyalt vélemény alkotása.
- Hiteles, empatikus véleményalkotásra törekszik.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

- Magyar filmtörténet meghatározó korszakai és alkotói filmjeik tükrében.
- Filmelemzési technikák alapelvei.
- Filmekhez kapcsolódó tágabb (társadalom)történeti kontextusok.
- Érvélestechnikák, vitakultúra.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzushoz tartozó órák az alábbi módon épülnek fel:

- **felvezető előadás** az adott film film-, és társadalomtörténeti kontextusáról, illetve az alkotói életpályán betöltött szerepéről
- **filmvetítés** – a vetítésre kerülő filmek tervezett listája lent található
- közös **elemző beszélgetés** a filmről

A félév során további **2 film esetében a filmek megnézése egyéni feladat**, ezekről rövid recenziót (részleteket lásd alább) kell írni. Az órákon ugyanakkor ezen filmek is részét képezik a közös elemzéseknek, beszélgetéseknek, a hallgatói recenziókra adott visszajelzésekre is sor kerül.

A félév során az egyénileg megtekintendő filmek mindegyikéről **írásos recenziót** (1500-2000 karakteres, az adott filmre reflektáló, saját gondolatokat, véleményt megfogalmazó írásos beadvány) kell elkészíteniük a Google Classroomban meghirdetett feladatkiadásban meghatározott időpontig.

A kurzus **teljesítéséhez beadandó esszé** (5000-7500 karakteres egy, a hallgató által választott félév során bemutatásra kerülő filmhez kapcsolódó szabad témaválasztású írásos beadvány) írása, amelynek témaválasztását a hallgatók az utolsó óra során prezentálják.

A félév tervezett menete – a vetítésre kerülő filmek végleges listája a szorgalmi időszak első hetének végén történik:

- 1. hét – Bevezetés** // A kurzus céljainak ismertetése, érzékenyítés a téma iránt + félév menete, illetve követelmények ismertetése.
vetített film // **Török Ferenc: Moszkva tér** (2001)
- 2. hét** – vetített film // **Zsombolyai János: A kenguru** (1975)
- 3. hét** – vetített film // **Jancsó Miklós: Fények szelek** (1969)
- 4. hét** – vetített film // **Gothár Péter: Megáll az idő** (1982)
- 5. hét** – vetített film // **Sándor Pál: Szeressétek Odor Emiliát!** (1970)
- 6. hét** – hallgatói recenziók // **Gothár Péter: Tiszta Amerika** (1987)
Hajdú Szabolcs: Fehér tenyér (2006)
- 7. hét** – vetített film // **Zsombolyai János: Vámmentes házasság** (1980)
- 8. hét** – vetített film // **Lugossy László: Szirmok, virágok, koszorúk** (1984)

9. hét – vetített film // **Bacsó Péter: *Te rongyos élet*** (1983)

10. hét – vetített film // **Mundruczó Kornél: *Nincsen nekem vágyam semmi*** (2000)

11. hét – vetített film // **Bernáth Szilárd: *Larry*** (2022)

12. hét – **Beadandó dolgozat témaválasztásának bemutatása** rövid prezentáció formájában.

A hallgatók tennivalói, feladatai:

- órai tananyag feldolgozása és aktív részvétel a filmelemző beszélgetés során
- 2 recenzió (1500-2000 karakteres, az adott filmhez kapcsolódó szabad témaválasztású írásos beadvány) elkészítése
- beadandó esszé (5000-7500 karakteres egy, a hallgató által választott félév során bemutatásra kerülő filmhez kapcsolódó szabad témaválasztású írásos beadvány) elkészítése

A tanulás környezete:

Filmvetítésre alkalmas terem (Moziterem – T_-205).

Teljesítendő követelmények:

- Órai jelenlét, hiányzások maximális száma: 3
- 2 darab írásbeli recenzió elkészítése és adott határidőig való feltöltése a Google Classroom felületére.
- Írásbeli esszé elkészítése és adott határidőig való feltöltése a Google Classroom felületére.

Értékelés módja, szempontjai:

A hallgatók az előre kihirdetett feladat szerint, a félév során elsajátított tudásanyag alapján a félévközi **írásbeli recenziók leadása mellett, egyéni, írásbeli esszé megírásával teljesíthetik a kurzust, aminek leadási határidejének időpontja a vizsgaidőszakban lesz, pontos dátuma a hallgatókkal közösen kerül meghatározásra a félév során.**

Elsődleges szempontok:

- A beadott esszé témaválasztása, az alkalmazott elemzés komplexitása, társadalmi-, kulturális- és történelmi jelenségekre való kritikai reflektivitás.

Másodlagos szempontok:

- Tanórai aktivitás, az elemző beszélgetésekben való részvétel.
- A félév során elkészített recenzió témaválasztása, felvázolt elemzési szempontok átgondoltsága.

További szempontok:

- Íráskészség.

Az érdemjegy kiszámítása

- hallgatói aktivitás: 20%
- félévközi recenziók: 20%
- esszé: 60%

Kötelező irodalom:

–

Ajánlott irodalom:

Győri Zsolt: Diskurzus, hatalom és ellenállás a késő Kádár-kor filmszociográfiáiban. *Apertúra*, 2013/tavaszi. https://www.apertura.hu/2013/tavaszi/gyori_diskurzus-hatalom-es-ellenallas-a-keso-kadar-kor-filmszociografiaiban/

Metropolis: A magyar film társadalomtörténete 2018/3. <https://metropolis.org.hu/a-magyar-film-tarsadalomtortenete>

Metropolis: A magyar film társadalomtörténete 2. 2019/4. <https://metropolis.org.hu/a-magyar-film-tarsadalomtortenete-2>

Muszatics Péter: Kánon és kirakat – Magyar filmek nemzetközi fesztiválokon. *Metropolis: Magyar filmkánon*. 2009/3.

Padányi Júlia: Nők a háttérben – fiatal értelmiségi nők ábrázolása a hatvanas évek magyar filmjeiben. *Metropolis: Nőképek a magyar filmben*. 2021/1. <https://metropolis.org.hu/nok-a-hatterben-fiatal-ertelmisegi-nok-abrazolasa-a-hatvanas-evok-magyar-filmjeiben>

Varga Balázs: *Filmrendszerváltások. A magyar játékfilm intézményeinek átalakulása 1990-2010*. L'Harmattan, Budapest, 2016.

Egyéb információk:

Az egyes órákhoz tartozó anyagok megosztása, és a kurzushoz kapcsolódó kommunikáció Google Classroomban történik.

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Igény szerint személyesen, vagy elektronikus úton előre egyeztetve.